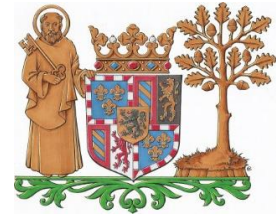

Canon van Bergeijk

ca. 10.000 - 8.000 v.Chr.

Rondtrekkende rendierjagers

De oudste gevonden artefacten stammen uit de Pielis in het zuiden van de gemeente Bergeijk. Bewoningssporen in het gebied tussen Run en Keersop zijn uitermate schaars.

ca. 8.000 - 1.000 v.Chr.

Grafheuvels

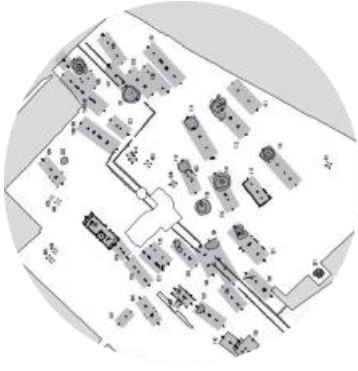
Grafheuvels waarin de bewoners in deze periode hun doden hebben begraven zijn, o.a. opgegraven op de Witrijt (met als grafgiften een prachtige vuurstenen dolk en een in zigzagtechniek versierde beker), aan de Eikestraat bij Riethoven (thans verdwenen) en aan de rand van de voormalige Bergerheide (de twee gerestaureerde heuvels aan de Bredreef). Grafheuvels uit de bronstijd zijn in het gebied tussen Run en Keersop opgegraven bij: de Kattenberg bij Bergeijk, de bekende (gerestaureerde) heuvel aan de westkant van de Eersesdijk en een vijftal heuvels op de voormalige Waliker- en Hobbelerheide (nu verdwenen).

ca. 1.000 - tot het begin van de jaartelling
urnenvelden

Uit de begintijd van deze periode zijn uitgestrekte begraafplaatsen in de heiden rond Bergeijk en Riethoven aangetroffen; in de Bergerheide (direct ten noordwesten van Bergeijk), bij de Paal en ten westen van Boshoven. Een opvallende vondst in de omgeving van Bergeijk uit deze tijd is een bronzen zwaard.

Veel van de oppervlaktevondsten uit het gebied tussen Run en Keersop zijn afkomstig zijn uit de periode tussen 500 v.Chr. en het begin van onze christelijke jaartelling. Zoals een grafvondst van de Bergerheide met de resten van een fraaie, in rood en wit beschilderde La Tène-vaas en de vondst van verscheidene fragmenten van Keltische glazen armbanden van een vindplaats onder Riethoven.

begin van de jaartelling tot ca. 260/270 A.D.

Romeinse nederzetting

Restanten van een Romeinse nederzetting zijn gevonden bij opgravingen op de Heesmortel tussen Bergeijk en Riethoven in 1992.

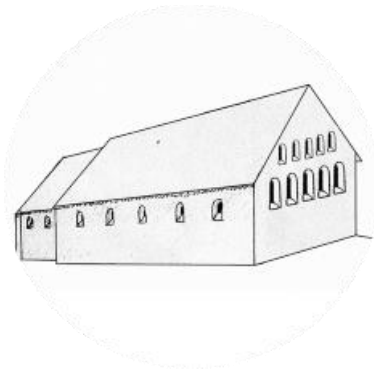
In de streek tussen Run en Keersop zijn verrassend veel Romeinse artefacten gevonden

ca. 550 - 700 A.D

Merovingers

De ontdekking en opgraving van een rijk Merovingische grafveld aan de Fazantlaan te Bergeijk toonde aan dat in de nabijheid een nederzetting heeft gelegen.

ca. 800 – 1000 AD

Eerste kerkjes

Ca. 900 wordt het houten kerkje vervangen door een tufstenen zaalkerkje.

1137

Eicha

Oudste vermelding voor Bergeijk is 'Eicha' en wel in de goederenlijst van de Sint-Jacobsabdij te Luik.

Later werd het Eik of Eikelberge en in de 16e eeuw werd het Bergeijk. Men neemt aan dat de naam voortkomt uit de verering van een eik op een heuvel, een boomheilgdom.

1331

Hertog Jan III van Brabant

Hertog Jan III van Brabant verleent Bergeyk en Westerhoven het gebruiksrecht over hun gemeijntegronden

1469

Karel de Stoute

Karel de Stoute verleent Bergeijk het recht om van het dorp een stad te maken en geeft toestemming om met zijn wapen te zegelen. Eigen Schepensbank Bergeijk, los van Eersel.

1511- 1583

Bisschop Martinus Rythovius

Bisschop Martinus Bauwens Rythovius wordt in 1511 te Walik geboren als Maarten Bouwens en nam later de naam Rythovius aan. Hij studeerde filosofie en theologie aan de universiteit van Leuven en werd in 1550 priester gewijd. In 1561 werd hij benoemd tot bisschop van leper. In 1563 maakte hij de slotzittingen van het Concilie van Trente mee en in 1565 startte hij het eerste seminarie in de Nederlanden. Hij overleed in 1583 te Sint Omaars.

1587

Kasteel van Bergeijk

Het kasteel in het buurtschap Lijnt wordt in de Tachtigjarige Oorlog verwoest.

1625 – 1900

Teuten

In de lente vertrokken deze ambulante handelaren, vaak voor het merendeel van huis uit voerlui en keuterboeren, naar het buitenland (tot in Denemarken en tot Wenen) om daar hun waren te venten. En tegen de winter keerden ze terug om hun tijd thuis door te brengen.

1626

Koning Philips IV

Koning Philips IV van Spanje verpandt aan Gerard van Broeckhoven de heerlijkheidsrechten over Bergeijk, Riethoven en Westerhoven voor f 9.700,-.

1648

Vrede van Munster

Bergeijk, Riethoven en Westerhoven behoren voortaan bij de Noordelijke Nederlanden. Luyksgestel tot de Zuidelijke Nederlanden, dat aan de Spaanse Koning toebehoort. Uitoefening van de katholieke godsdienst in Bergeijk, Riethoven en Westerhoven wordt verboden. De parochiekerken werden voor katholieken gesloten. Komst van schuur- c.q. grenskerkerkes.

1798

Kerken weer open

De katholieken van Bergeijk en Riethoven krijgen hun kerken de terug. De kerk van Westerhoven is vervallen tot een ruine.

Westerhoven bouwt een nieuwe kerk en de protestanten bouwen in 1812 een eigen kerk.

1818 – 1843

Gensaanpassingen

In 1818 wordt Luyksgestel geruimd tegen Lommel en komt daarmee bij Noord-Brabant.

In 1843 wordt Bergeijkse Heide met België geruimd tegen een (in Bladel genoemde) 'pechstrook'

1819 – 1904

P.N. Panken

Petrus Norbertus Panken was een dorpschoolmeester en amateur archeoloog. Een van zijn activiteiten was het schrijven. Als zodanig heeft hij een bijdrage geleverd aan de heemkunde van de Kempen.

1866

Industrialisatie

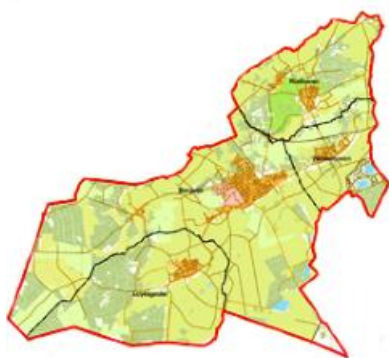
Met de komst van de eerste sigarenfabriek start de industrialisatie. De jaren daarna volgen boter- en stoomzuivelfabrieken en in 1923 vestigt Weverij 'De Ploeg' zich. Het eerst verdwenen de sigaren fabrieken, gevolgd door de melkfabriek en tenslotte in 2007 sluit de weverij.

1944

Einde 2de wereldoorlog

Bergeijk wordt op 17 september 1944 als eerste gemeente van Nederland bevrijd van het Duitse juk. Burgemeester Marcel Magnée van Bergeijk en Luyksgestel sterft op 8 december in Hamburg-Neuengamme in gevangenschap vanwege zijn weigering om ingezetenen te leveren voor diensten aan de verdedigingswerken t.b.v. de bezetter.

1997

Gemeentelijke herindeling

Bergeijk, Luyksgestel, Riethoven en Westerhoven worden samengevoegd tot de nieuwe gemeente Bergeijk.

Heeft u opmerkingen en of aanvullingen, de Heemkundingkring hoort ze graag.
Mail ze naar: info@heemkundekringbergeijk.nl

Versie: 28 april 2018